

DZIENNIK NARODOWY

wychodzi o godz. 8-ej rano z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych

PRENUMERATA miesięczna za „Dziennik Narodowy” wynosi w mieście i na prowincji 4 złote.

CENY OGŁOSZEŃ: I-strona i wiersz milimetry jednocolumnowy (strona 4 szpalty) 40 groszy II i III strona (str. 4 szp.) — 35 groszy IV strona (str. 8 szpalt) — 30 groszy Za ogłoszenia w 2-tych i edzielnych i świętecznych, jak równo 2 ogł. liczbowe, dolicza się 25 proc. Na nie uchwał Zarządu w Prasz powincji, wszystkie komun. n. przyw. i społ. podlegają pla

NOWE MODELE KAPELUSZY DAMSKICH

POLECA

JANINA MARJA

KALISKA 20.

KALISKA 20.

Francja w Kownie, Włochy w Warszawie

KOWNO. Prasa kowieńska donosi, że rząd włoski zasadniczo zgodził się wziąć na siebie reprezentację interesów litewskich w Warszawie. Jak donosi ta sama prasa, reprezentację interesów polskich w Kownie wzięłyby na siebie poselstwo francuskie.

Z ruchu wyborczego

Wedle informacji z Warszawy, rząd zabierze we właściwej chwili głos w sprawie wyborów i określi swój stosunek zarówno do samej sprawy jak i do wszystkich obecnie poruszanych kwestyj. Jest bardzo możliwym, że enuncjacja ta będzie miała charakter publicznego i oficjalnego wypowiedzenia się jedynie Marsz. Piłsudskiego, a nie całego rządu.

W Warszawie ukonstytuował się demokratyczny komitet wyborczy kobiet polskich. Przewodnictwo komitetu objęła żona min. Moraczewskiego. Do prezydium weszły m. in. panie; dr. Daszyńska-Golińska, Bujak-Boguc-

ka, dr. Dłuska, generałowa Konarzewska i t. d.

Centralny żydowski komitet kupiectwa w Warszawie, uchwalił w sobotę późnym wieczorem wystawić samodzielną listę wyborczą przy wyborach do Sejmu i Senatu, wobec tego, że utworzenie żydowskiego jednolitego bloku stało się niemożliwe.

Skrajne partje socjalistyczne, które usunęły się z P. P. S. i posiadają własną organizację, prowadzą między sobą rokowania o ustalenie wspólnej taktyki wyborczej i wyłonienie wspólnego bloku.

Są to Niezależni Socjaliści i lewica P. P. S., która — jak twierdzi P. P. S. — cieszy się rzekomo poparciem kół miarodajnych.

Z partjami temi współdziałać ma „Bund”.

Co się tyczy komunistów, to wystąpią oni samodzielnie. Decyzja, czy lista ich będzie uznana za legalną, czy też nie — zależy będzie od Państwowego Komitetu Wyborczego.

Sfery gospodarcze za Rządem

W prasie ukazała się odezwa sfer gospodarczych z całego kraju, która

opowiada się za współpracą z Rządem marszałka Piłsudskiego.

Wśród podpisanych znajdują się nazwiska wielu osób, które dotychczas odnosiły się nieprzychylnie do poczynań Rządu.

Piast i Ch. D.

Z Warszawy donoszą, że sprawa zawarcia sojuszu wyborczego PSL Piast i Ch. D. jest kwestją dni najbliższych.

Wybory do izb przemysłowych i izb rzemieślniczych

Jak się dowiadujemy, wybory do nowych izb rzemieślniczych na zasadzie nowej ustawy przemysłowej, jakoteż do nowych izb przemysłowo-handlowych na zasadzie ustawy o izbach przemysłowo-handlowych, odbędą się na całym terytorjum państwa w kwietniu 1928.

Rząd wobec urzędników

Rada Ministrów postanowiła wypłacić urzędnikom kontraktowym 60 proc. dodatku do poborów miesięcznych, zamiast dodatku mieszkaniowego.

Zyskają wszech znawców gusta I by największe kaprysy Usuną, gdy wpadną w usta, Pyszne Tenszerta... irysy.

SPECJALISTA

CHOROBY WENERYCZNYCH I SKÓRNYCH

Dr. MED. I. FAJMAN

Ulica Piłsudskiego 67, II-gie piętro. Godziny przyjęć: 12 — 2 i 4 1/2 — 7

Z dniem 15 bm. rozpoczął się tzw. sezon martwy, w czasie którego robotnikom sezonowym (budowlanym, rolnym itd.) zasadniczo nie przysługuje prawo pobierania zasiłków. Biorąc pod uwagę ciężkie położenie materialne tej kategorii robotników p. minister pracy i opieki społecznej zezwolił na nieprzerwanie po dniu 15 bm. wypłaty zasiłków z tytułu akcji ustawowej bezrobotnym i robotnikom sezonowym w szeregu miejscowości, w których bezrobocie daje się silnie odczuwać.

Ministerstwo Robót Publicznych przystąpiło do opracowania projektu ustawy o przymusie kanalizacji we wszystkich miastach Rzplitej. Ustawa ta będzie najlepszym sposobem do uzdrowienia stosunków higienicznych w naszych miastach prowincjonalnych.

W myśl projektu ustawy władzom gminnym przysługiwać będzie prawo zmuszania właścicieli domów pod rygorem odpowiedzialności do przeprowadzenia kanalizacji lub też władze te będą mogły same wykonać roboty kanalizacyjne na koszt właścicieli domów.

— Z rynku zbożowego. Dnia 19 bm., w obrotach pozagiełdowych z trudem kupowano żyto po 41 do 41.50 zł. za 100 kg. franco Warszawa. Inne gatunki zbóż ofiarowywano w dostatecznej ilości, wobec czego ceny utrzymały się, a więc: pszenica wyborowa 51 do 52 zł., owies jednolity 37 do 34 zł., jęczmień browarowy 42.50 zł., przemiałowy od 37 do 39 zł., otręby żytnie i pszenne 29 zł., wszystko za 100 kg. franco Warszawa.

Fortepian KRÓCIUTKI

KI, czarny blat metalowy o pięknym tonie, sprzedam tanio na spłaty. Aleja 3-go Maja 10, m. 10, od 2 — 5 po południu.

BROWAR PAROWY Franciszka BRAULIŃSKIEGO

w Piotrkowie Tryb. ul. Piłsudskiego 41.

POLECA NA NADCHODZĄCE ŚWIĘTA NATURALNE PIWA, BEZ SZKODLIWYCH DOMIESZEK:

EKSPORT JASNY, EKSPORT CIEMNY, JASNE (pilzeńskie), BAWARSKIE

oraz **WODY GAZOWE** w rozmaitych gatunkach.

KSIĄŻKA najpiękniejszy i najtańszy podarek na GWIAZDKĘ

w księgarni H. MANTEYA
PIOTRKÓW, ul. KALISKA 3.

Z Radomska

W sprawie inwentaryzacji i konserwacji zabytkowych budowli drewnianych w pow. radomskim.

Wbrew utartej legendzie o Kazimierzu Wielkim, który zastał Polskę drewnianą, a zostawił—rzekomo—muruwaną, statystyka stwierdza, że i dziś jeszcze, — w kilkaset lat po śmierci wielkiego króla — zaledwie w czterech miastach polskich domy murowane stanowią więcej niż połowę o gółu budowli. Cóż mówić dopiero o miasteczkach i wsiach, po dziś dzień, i prawdopodobnie na długo jeszcze, w całości niemal drewnianych! Zresztą, drzewo, nigdzie może, z wyjątkiem Norwegii, a części i Rosji (vide L. Puszet: «Studja nad polskim budownictwem drewnianem I Chata») nie miało w stosunku do innych technik tak doniosłego znaczenia jak w Polsce. Niestety, w XIX wieku znikły z powierzchni ziemi całe szeregi drewnianych kościołków, dworków, śpichlerzy, spleoneły całe miasteczka i wsie, a to co pozostało, przeczorał wzdłuż i wszerz pług wojny światowej, specjalnie nielitościwy dla budowli drewnianych. «Szkody, jakie wśród stosunkowo już nielicznych okazów budownictwa drewnianego wyrządziła wojna — pisze prof. T. Szydłowski, w pracy swej p. t. «Ruiny Polski» — są tem dotkliwsze, że dążenia do jego zachowania, do utrwalenia choćby cenniejszych przykładów, napotyka dotąd prawie zawsze na nieprzejednany opór ze strony pseudointeligencji wiejskiej i małomiasteczkowej, która dziś jako materiały budowlane uznaje jedynie cegłę i blachę i pragnie się pozbyć co rychlej staroświeckiej prostoty. Boleć więc musimy głęboko nawet nad stosunkowo niewielkimi uszkodzeniami, ile że naprawa nie będzie chętnie podjęta, a raczej skwapliwie wykorzystana ta okoliczność, by stary, już przedtem zaniedbany kościół pchnąć ku ruinie ostatecznej i w miejsce jego poszczycić się ceglanym, jaskrawo czerwonym, a betonem nadstukowanym «gotykiem», względnie zburzyć stare domostwo, a na jego miejscu wzniesić niekształtne murowane pudło».

Oddawna już zwrócono uwagę na to, że materiałowi drzewnemu i budownictwu z drzewa rodzima nasza polska architektura zawdzięcza wiele z oryginalnego swego charakteru i wartości. «Co z dymem poszło w ciągu wojny — robi uwagę prof. Szydłowski — to nas może przejmie o tyle mniej, niżby powinno, że nie wiemy, ileśmy stracili». Smutna pociecha. Niemniej, w związku z tem co powiedzieliśmy wyżej, obowiązkiem współczesnego pokolenia, i to obowiązkiem pilnym, bezwzględny, jest sumienna inwentaryzacja i konserwacja tych zabytków, które dotąd jeszcze ocalały. Tu każdy rok, każdy dzień niemal jest drogi, bo dość pierwszego lepszego mizernego wypadku, byśmy stracili bezpowrotnie niejedno, co stanowi już dzisiaj rzadki i ważny okaz kultury narodowej.

Jakże znamienne i wiele do myślenia dające są słowa znakomitego naszego etnografa Zygmunta Glogera, zamieszczona na wstępie pomnikowego jego dzieła p. t. «Budownictwo drzewne i wyroby z drzewa w dawnej Polsce»: «Jeszcze za czasów moich szkolnych, — pisze Gloger — mając pociąg do ołówka, zacząłem odrysowywać w rodzinnej okolicy na Podlasiu tykocinińskim stare dworki, lamusy, serniki, dzwonnice, krzyże i t. d. Oczywiście nie robiłem tego wówczas dla celów naukowych i wydawniczych. ...Mając już około r. 1870 przeszło setkę odrysowanych, o ile tylko mogłem najdokładniej, zabytków drewnianego budownictwa Polski przedrobiorowej, widziałem jak w ciągu następnych lat kilkunastu prawie wszystkie znikły

one doszczętnie bądź w pożarach, bądź rozebrane skutkiem starości».

Nauka wyraźna i nie potrzeba jej dwa razy powtarzać. Aczkolwiek współczesne budownictwo drzewne w powiecie radomskim świadczy o sromotnym u nas tej gałęzi sztuki ludowej upadku, to jednak pozostało nam nieco, i to nadzwyczaj cennych, zabytków z lat dawnych, o których skrupulatnej inwentaryzacji, ew. naprawie i konserwacji tembardziej bezwzględnie należałoby pomyśleć, nim uwolni nas od tego obowiązku ogień lub inny kataklizm. Stary kościół w Gidlach, parafialny kościół w Jedlni, zabytki tatarszczyzny w Stobiecku Miejskim i w Wielgomłynach — nie mówiąc o obiektach drobniejszych, jak figury przydrożne, kapliczki, lub tu i owdzie przechowywanych jeszcze sprzętach domowych i narzędziach — zasługują na uwagę, zbadanie i pieczołowitą opiekę. Otwiera się na tem polu wdzięczne zadanie przede wszystkim dla poważniejszej młodzieży szkolnej, która winna, idąc za przykładem młodego Glogera, odrysowywać dokładnie wszystko, co tylko w rodzinnej okolicy godnego uwagi z dawniejszych zabytków pozostało. Nasza młodzież szkolna, owa tworząca się w naszych oczach, dzięki rozwojowi szkolnictwa, inteligencja wsi, winna tą drogą budzić w sobie gorące uczucie dla pamiątek z życia pokoleń, które spoczęły już w grobie, a które to pamiątki winny ich uczyć szacunku i czci dla swego zakątku, od którego tak często, niestety, liźnawszy trochę wiedzy, z pogardą się odwracają. Tą drogą, nietylko silnie wiązałyby się zmysłami i uczuciami z stronami rodzinnymi, ale i gromadziłoby cenne rzeczy dla późniejszych gruntownych prac etnograficznych.

Zdzisław Payer.

Z pism i książek

Ostatni zeszyt „Przeglądu Politycznego” poświęcony jest ósmem zgrupowaniu Ligi Narodów, a specjalnie w sprawie wniosku polskiego o nieagresji. Szereg ciekawych artykułów oświetla różne strony tego aktualnego zagadnienia, a mianowicie: w artykule wstępnym charakteryzuje p. minister F. Sokal tło ostatniego wystąpienia Polski, omawiają stosunek Polski do Ligi Narodów i podkreślając zgodność jej polityki z zasadniczymi wytycznymi Paktu L. N. P. Adam Tarnowski zajmuje się w następnym artykule znaczeniem ogólnem wniosku polskiego, charakteryzując atmosferę VIII Zgromadzenia na początku sesji i zmiany spowodowane przez inicjatywę polską, oraz podkreślając doniosłe znaczenie moralne i polityczne tej inicjatywy. Artykuł p. ministra [Hipolita Gliwica poświęcony jest nowej organizacji ekonomicznej Ligi Narodów a artykuł p. Künstlera — sprawom rozbrojeniowym, poruszonym na ostatnim Zgromadzeniu. Poza tem ciekawe uwagi o stosunkach polsko-niemieckich ze względu na ostatnie wystąpienie Polski w Genewie wypowiada znany publicysta niemiecki p. Hans Schwann w artykule pt. „Genewa — Warszawa — Berlin”. Wreszcie artykuł wytrawnego znawcy Ligi Narodów prof. Alfreda Zimmera omawia sprawę wystąpienia Kanady do Rady

Ligi. W załączniku podane są wszystkie najważniejsze dokumenty z omawianego ostatniego Zgromadzenia Ligi, tworząc z wymienionymi wyżej artzkułami bardzo cenną całość. Prócz tego znajdujemy jeszcze w tym bogatym numerze szereg ciekawych kronik o kongresach Stronnictwa Konserwatywnego oraz Partji Pracy w Anglii o kongresie C. G. T. U. we Francji, o otwarciu Zgromadzenia Narodowego w Hiszpanji, o wyborach do Rady na VIII Zgromadzenie L. N. itd. a także zwykle działy bibliografji, kroniki bibliograficznej oraz chronologicznego zestawienia wydarzeń.

Już wyszedł z druku Kieszonkowy Kalendarz Spółdzielczy na rok 1928 w pięknej oprawie płóciennej. Cena zł. 2,50 z nowymi ulepszonymi tabelami obliczeniowymi procentów, miar, monet i t. d., nowymi wskazówkami do obliczeń podatków w spółdzielniach, wskazówkami kolejowo-taryfowymi, wykazem i adresami wszystkich instytucji i pism spółdzielczych w Polsce i zagranicą, katalogami książek i druków potrzebnych do prowadzenia spółdzielni, i wielu innymi wskazówkami.

Kalendarz można polecić, jako niedrogi podręcznik i praktyczny notatnik dla wszystkich praktyków-spółdzielców (członkowie zarządów, Rad i pracownicy instytucji spółdzielczych).

Do nabycia we wszystkich Oddziałach Związku oraz w Centrali w dziale wydawnictw—Warszawa, ul. Grażyńska 13, skrz. p. 38.

Transmitowanie obrazów świetlnych pomiędzy Berlinem a Wiedniem

Obsługa publiczna transmitowania telegraficznego portretów, ilustracji i rękopisów pomiędzy Wiedniem a Berlinem podług systemu doktora Carlusa, zainaugurowana została dnia 1 bm, wymianą depesz powitalnych i portretów kanclerzy odnośnych państw Marxa i Seipla. Transmisja dokonywana jest kablem podziemnym. Z obsługi tej korzystać będą przede wszystkim banki celem możliwie najszybszego przekazywania oryginalnych podpisów na ważniejszych zleceniach. Wielkim udogodnieniem będzie też transmisja radiotelegraficzna obrazów dla

pism ilustrowanych, które będą mogły w ten sposób otrzymywać bezpośrednio reprodukcje fotograficzne ważniejszych wypadków. Taryfa minimalna wynosi 13,60 szylingów (około 16 zł.) za transmisję obrazu około 10 cm. długości na 4 cm. wysokości. Każdy centymetr powyższych rozmiarów będzie kosztował 360szylingów (około 5 zł.).

Blok rządowy się tworzy

W Warszawie powstaje Rządowy Komitet Wyborczy, na którego czele staje p. Zabierowski, b. szef gabinetu ministra spraw wewn. Biuro Plac 3 Krzyży 10.

Niezależnie od tego koła rządowe zwracają uwagę na konieczność przestrzegania pewnej polityki rządowej w czasie wyborów.

Tę stronę zagadnienia mają powierzoną sobie dyr. dep. M. S. W. Świtalski i pułkownik Sławek. Polityka rządu dąży do utworzenia w przyszłym Sejmie ugrupowania, na któreby rząd mógł się oprzeć w swoich przyszłych poczynaniach parlamentarnych.

Ugrupowanie to składać się ma z ludzi dobranych bez względu na swoją dotychczasową przynależność partyjną, z ludzi, którzy zgodzą się na pewien program rządowy i którzy są gotowi programowi temu dać w przyszłym Sejmie poparcie.

Ustalenie wytycznych zarówno dla programu rządowego jak i jego urzędowania jest rzeczą pp. Świtalskiego i Sławka, zadania zaś p. Zabierowskiego ograniczają się do części organizacyjnej która będzie polegała na stworzeniu technicznych przesłanek do przeprowadzenia listy kandydatów bloku rządowego.

KINO-APARATY

różnych typów poleca
Z. KALINOWSKI
Warszawa, Nowy Świat 70.

Zadajcie wszędzie „Dziennik Narodowy”

CUKIERNIA Feliksa TENSZERTA

ul. Legjonów 1 i ul. Sieradzka 2.

poleca duży wybór

BAKALJI OWOCOWYCH, czekoladki, pierniki, karmelki, ozdoby na choinkę.

Znakomite TORTY, oraz STRUCLE z makiem i masłem migdałowym.

Ceny nader przystępne.

Wielki wybór.

Z DNIA

„Orientacje” przedwyborcze

(Na wsi).

— Wiecie co sąsiad? — Bedzie Sodoma!
— A bez co wy tak miarkujecie?
— O, na coś się zanosi; już ono to dobre na świecie nie będzie, ani godki o tem!

— Czy bez ten mróz?
— E tam, mróz! Bedzie gorąco, że strzywać nie będzie można, bo jeśli w takim sejmicku ceglamy się bo wała, to nawet nie wiem na jaki numer głosować, żeby się nie zacięli grzmocić całymi kamicami... Oj, coś się na to zanosi, bo pono komente ludzie widzieli na niebie...

— Jak ty myślisz Herszek — czy naszymu Grünbaumowi uda się stworzyć blok «mniejszosczy» narodowych?

— Uj, jakiś ty jeszcze frycl! Na co jemu tego bloku? Ty najwydoczniej zapomnialeś, co my wcale nie jesteśmy teraz «mniejszosczy», a naprotiw — my to «większosczy». Przecież mamy prawie wszystko w większosczy, poczynając od malowany karmelek i sodowe wóde, a zakańczujajaa na redakcje; my przecież mamy już «wielkie pysma!» Verstajt!?

(Między urzędnikami państwowymi)

— Kiedyż nam wreszcie poprawią uposażenie?

— Czekaj, może ten nowy sejm co — albo — co?!

— Ja, to już nie wiem na co głosować, a raczej — na kogo, a właściwie — na jaki Nr?

— Ja wiem!
— Ciekawym bardzo!
— Czterdzieści... i cztery!
— E, żart głodomora...

— Wcale nie! Przeczytaj «Dziadów» Mickiewicza; znajdziesz w improwizacji Konrada taki ustęp: — «A imię jego — czterdzieści i cztery...» Otóż, myślę, że tylko ten pan «44» z nas dziadów może robi naprawdę ludzi sytych — no, a w każdym razie nie nagich i bosych — jak dziś — polskich urzędników.

— Jesteś «bez orientacji»; masz za to «zrównoważony» budżet!

(U fryzjera)

— Szanowny pan poseł każe włosy «Radjoluxem», a później «Vegetalem» — nieprawdaż?

— (Poseł głęboko zamysłony)... O, nie... «Nie chcemy już od was uznania... «To jest — hm, chciałem powiedzieć — no, szcztoką tylko, szcztoką, szcztoką...»

— Niedługo będziemy mieli nowy sejm, drawda panie posle?

— Hm, nowy to prawda, ale — jakby to panu powiedzieć — to już nie intratny interes; rząd trzyma wszystko w garści i... no — wogóle już nie to, co dawniej...

— A! dawniej proszę pana — podobno przed wojną... ba — to co innego...

Nemis.

— Wykaz zachorowań i zgonów w Piotrkowie. W Miejskim Urzędzie Zdrowia zanotowano w tygodniu Nr 51 (od 11-XII do 17-XII r. b.) zachorowań i zgonów na choroby zakaźne: dur brzuszny zachorowań 0, zgony 0, błonica (dyfteryt) zgon 0, płonica (szkarlatyna) zachorowań 6, zgon 0, odra zachorowań 1, zapalenie opon mózgowych zgon 0, gruźlica płuc zachorowań 0, zgony 2, ospa wietrzna zachorowań 0, zapalenie opon mózgowordziennych gruźlicze zgony 1.

KRONIKA

KALENDARZYK

Czwartek
22
Grudzień
Dziś Honoraty
Jutro Wiktorji
Wschód słońca g. 6,51.
Zachód o godzinie 4,35.

Sankami po polskiem morzu

Mrozy i śniegi spowodowały częściowe wstrzymanie żeglugi i osłabienie ruchu portowego. Potężne żorawie i dźwigi nie pracują prawie zupełnie, tak samo zaprzestaly swej czynności drągi, służące do pogłębiania dna morskiego oraz kanałów portowych.

Cała zatoka Pucka aż do Helu pokryta jest grubą warstwą lodu, tak, iż onegdaj sanki zaprzężone w konie mogły całkiem bezpiecznie przejechać z wioski Chałup na półwyspie Helskim do Pucka.

Pożar zamku w Dzikowie

Na zamku w Dzikowie wybuchł pożar, który trwa w dalszym ciągu, a to głównie z tego powodu, że ogniem objęty został zapaś węgla w ilości dwóch wagonów, złożony w magazynach zamkowych. Pożar, który trwa trawi już resztki zabytkowego pałacu.

Na miejscu czynne są straż pożarne z Tarnobrzega, Zakrzewa, Miechocina oraz miejscowa straż pożarna z Dzikowa, a ponadto oddziały pożarne z poszczególnych folwarków dzikowskich. Płonący zamek otoczono kordonami policyjnymi.

Z pod gruzów wydobyto dotychczas trzy trupy. Wśród tych zwłok, zupełnie zwęglonych, rozpoznano jedynie ś.p. Freyera. Dalsza akcja w kierunku wydobycia zwłok w toku. Śmierć wszystkich ośmiu, względnie nawet dziewięciu ofiar nastąpiła w chwili, gdy tragicznie zmarli wynosili z sal bibliotecznych, położonych na I piętrze, książki. Wówczas zawałiła się powała a pod jej gruzami dzielni ratownicy ponieśli śmierć.

W godzinach popołudniowych przybyła nowa ofiara, a mianowicie zmarł jeden z pośród rannych. Skonstatowano, że wśród zabitych, prócz Freyera, znajdują się dwaj murarze, a mianowicie Jan Gil i syn jego, Józef.

O godz. 4 po południu przybyła do Dzikowa żona właściciela, hr. Zdzisława Tarnowska. Sam właściciel, hr. Zdzisław Tarnowski do tej pory nie przybył, gdyż zaniemógł na serce. Przyjazdu hrabięgo spodziewają się jednakże w Dzikowie w ciągu dnia dzisiejszego.

Przyczyna pożaru jest w dalszym ciągu nieustalona. W kierunku ustalenia przyczyny wdrożono śledztwo po-

licyjne. Choć prawdopodobną przyczyną pożaru były pewne zaniedbania przy obsłudze centralnego ogrzewania, to jednak policja nie wyklucza możliwości podpalenia.

Zamek w Dzikowie koło Sandomierza, należy do najstarszych dworów polskich i mieścił bezcenne zbiory historyczne. Pałac Tarnowskich w Dzikowie był rodzajem muzeum narodowego. Znajdowała się tam cenna biblioteka, składająca się z kilkudziesięciu tysięcy tomów, z białymi krukami grafiki i historii polskiej. Oprócz tego w zbiorach hr. Tarnowskich w Dzikowie znajdowały się wspaniałe trofea myśliwskie, kolekcje starożytnej broni i t. p., dalej przepiękna gabłota z pamiątkami po hetmanie Tarnowskim.

Karabela hetmana z napisem na kładzie:

„Gdy Zygmunt w Polszcze panował, wtedy hetman Tarnowski tą szablą wojował”.

Z miasta

— Bank Polski podczas Wigilji otwarty będzie dla interesantów tylko do godziny 10 i pół przed południem.

— Kościół OO. Bernardynów został gruntownie pod względem artystycznym odnowiony. Onegdaj specjalna Komisja delegowana przez ks. biskupa Tymienieckiego, zbadala wykonane roboty w dziedzinie malarstwa, wyrażając się z uznaniem o całości. Do Komisji wchodzili pp.: konserwator djeceżyalny prof. Raciborski, prezes Rawita-Witanowski, ks. ks. prałaci Szabelski i Jacobi przy współudziale O. Gwardjana.

— Sylwester w Piotrkowie. Tradycyjny bal Sylwestrowski urządził Zarząd Tow. Rzemieslniczego. Szereg pomyslowych niespodzianek.

— Wielki Bal Sokoła. Pierwszy bal „Sokoła” odbędzie się 7 stycznia 1928 r. w salach im. Kilińskiego.

O hipotece wiejskie

Sprawa zaprowadzenia hipotek w drobnem rolnictwie zarówno w powiecie Piotrkowskim, jak i w całej b. Kongresówce, jest bardzo na czasie — i niektóre Sejmiki zajęły się już tą kwestją, zwracając się z memorjałem do Państwowego Banku Rolnego w Warszawie o udzielenie kasom oszczędności pożyczki, która zostanie wyłączona na pokrycie kosztów założenia hipotek.

Jako uzasadnienie doniosłości podjętej akcji podkreślono fatalny stan materialny drobnego rolnika, który, nie mając uregulowanej hipoteki, nie może otrzymać pożyczki z żadnej instytucji państwowej i zmuszony jest korzystać z kredytów prywatnych, płacąc niekiedy po 6 proc. w stosunku miesięcznym. Stan taki fatalnie wpływa na rozwój drobnego gospodarstwa rolnych, gdyż cały zysk otrzymywany z gospodarstwa pochłaniają lichwiarskie poocenty i częściowa spła-

ta długów, zaś o jakichkolwiek inwestycjach nie może być mowy.

Po zatem za poparciem tej akcji przemawia następujący fakt: Państwowy Bank Rolny udzielając w poszczególnych wypadkach włościanom pożyczek, w razie niestnienia hipotek daje odpowiednie funpusze na ich założenie. Jednak indywidualne zakładanie hipotek kalkuluje się o 50 proc. drożej, niż w wypadkach zbiorowych jak również nasuwa szereg trudności natury formalnej.

Wydział powiatowy sejmiku Łódzkiego sprawę zahipotekowania drobnych osad włościańskich wziął w swoje ręce i pod swój nadzór, a uskutecznił to w ten sposób, że powołał do odpowiednich czynności specjalne biuro, złożone z ludzi fachowych, które oblicze ściśle koszt założenia hipoteki i podług tego obliczenia powiatowa kasa oszczędności ma zamiar udzielać zainteresowanym odpowiednich pożyczek.

Z sali sądowej

W Sądzie Okr. w Piotrkowie odbyła się sprawa komunistów z Tomaszowa Izraela Papirmana i Edwarda Trejta, oskarżonych o przynależność do Polskiej Partji Komunistycznej.

Papirmana bronili mec. Prószyński, Trejta — mec. Klejna.

Sąd pod przewodnictwem sędziego Ostruszka, skazał Papirmana na 4 lata, a Trejtę na 1 i pół roku ciężkiego więzienia.

Z kroniki policyjnej

W halach targowych ujęto Wawrzyńca Michalskiego i dwóch jego synów z Gąkowic (gm. Parzniewice), którzy usiłowali ukraść kurtki na szkodę Chaima Grudzińskiego.

Aresztowano sprawców kradzieży 3 worków maki podczas biegu pociągu na linii Piotrków — Rozprza, a mianowicie Józefa Gajdę (ul. Bujnowska 6) i Józefa Haładaję (ul. Żeromskiego 18).

Sprawę skierowano do Sądu.

Emilja KRUSZYŃSKA

konserwatorzystka

udziela lekcji gry na fortepianie

Uczy według metody i nowoczesnych wymagań artystycznych co daje gwarancję szybkich postępów w muzyce. Ceny przystępne.

Adres: Ulica Piłsudskiego L. 73.

Skradziono dowód osobisty wydany przez Starostwo pow. Puławskiego ziemi Lubelskiej na nazwisko Jan Emil Mittelstedt, wyzn. ewang., zam. w Nowych Jarostach gm. Szydłów. Powyższy dowód unieważnia się.

PŁYTY patefonowe

najnowsze aktualności
w Bazarze Narodowym

KALENDARZE:

ściennie, terminowe duże, terminowe małe i kalendarzyki kieszonkowe są do nabycia w BAZARZE NARODOWYM ul. Piłsudskiego 71.

WIELKI WYBÓR! — CENY PRZYSTĘPNE!

Rozkład jazdy

ODCHODZĄ Z PIOTRKOWA

Do Warszawy

Godz. 1:52 w nocy osob. z Krakowa.
 „ 3:29 rano osob. z Katowic.
 „ 5:13 rano pośp. Zakopiański.
 „ 5:35 rano pośp. z Krakowa.
 „ 12:59 w połud. pośp. z Katowic.
 „ 2:33 w połud. osobowy z Krakowa.
 „ 4:37 po połud. osobowy z Katowic.
 „ 6:45 wiecz. pośp. z Krakowa.
 „ 8:19 wiecz. osob. z Częstochowy.

Do Łodzi

Godz. 7:55 rano osobowy z Częstochowy na stację Łódź Fabryczna.
 Godz. 4:37 rano Łódź kaliska.

W stronę Krakowa

Godz. 1:20 w nocy osob. do Krakowa.
 „ 1:41 w nocy pośp. do Krakowa.
 „ 2:54 w nocy osob. do Katowic.
 „ 4:57 rano osobowy do Częstochowy.
 „ 10:50 rano osob. do Krakowa.
 „ 2:14 po poł. osob. do Katowic.
 „ 5:01 po poł. pośp. do Katowic.
 „ 5:36 po poł. pośp. do Krakowa.
 „ 6:25 wiecz. osob. do Częstochowy z Łodzi fabrycznej.
 „ 9:56 wiecz. pośp. Zakopiański.
 „ 10:47 w nocy osobowy do Krakowa z Łodzi kaliskiej.

CUKIERNIA Piotra Borczyka

poleca w wielkim wyborze słodczyce do ozdobienia choinek.

Czekolady, karmelki, bakalje
 Ceny nader przystępne.

DRUKARNIA NARODOWA INTROLIGATORNIA

wykonywa tanio, szybko i dokładnie wszelkie roboty w zakresie sztuki drukarskiej wchodzące, jako to: dzieła, broszury, sprawozdania, książki buchalteryjne i biurowe, afisze, klepsydry, formularze, ulotki, programy, zaproszenia ślubne, bilety wizytowe, oraz wszelkie inne roboty drukarskie i introligatorskie.

Największa i najstarsza drukarnia w Piotrkowie!!!

Naskładzie duży wybór papierów, kartonów, biletów wizyt.

WYKONANIE DRUKÓW PUNKTUALNE I BARDZO SZYBKIE

Czas odpocząć prawnumerate!

KINO „APOLLO”

MACISTE Niezwyciężony

Dziś i dni następnych!
 Wielki dramat sensacyjny.

W Wigilję Bożego Narodzenia oddamy naszym Czytelnikom ŚWIĄTECZNY NUMER „DZIENNIKA NARODOWEGO” w znacznie zwiększonej objętości i kilkakrotnie zwiększonym nakładzie!

Numer świąteczny będzie znajdować się w rękach Czytelników przez cztery dni i dlatego stanowi będzie znakomitą reklamę dla P. T. Przemysłowców i Kupców.

ADMINISTRACJA.

OBWIESZCZENIE.

Sekwestратор Urzędu Skarbowego podatków i opłat w Piotrkowie, podaje do publicznej wiadomości, że na pokrycie zaległych podatków w dniu 28 grudnia 1927 r. w Sulejowie odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji u JANKLA KRAJTMANA różnych ruchomości i u GERSZONA WINTERA i Spółki — desek.

Bolesław MISTRZAK sekwestратор.

KONKURS.

MAGISTRAT miasta Piotrkowa niniejszem rozpisuje konkurs na posadę higienisty miejskiego

z płacą według XI-ej grupy płac dla urzędników państwowych wraz z 15% dodatkiem komunalnym.

Od kandydata wymagane jest:

- 1) Znajomość w całym zakresie profilaktyki chorób zakaźnych,
- 2) Umiejętność prowadzenia biurowości,
- 3) Świadectwa i krótki życiorys,
- 4) Nieprzekraczalny wiek 40 lat.

Oferty należy składać w biurze podawczym Magistratu do dnia 24-go grudnia 1927 r.

Po roku służby może nastąpić stabilizacja.

m. Piotrków, dn. 15 grudnia 1927 r.

MAGISTRAT m. PIOTRKOWA.

Fortepiany, Pianina, Fisharmonje

i wszelkie instrumenty muzyczne
 STROI I NAPRAWIA
 FRACHOWICZ

Piotrków, ul. Narutowicza 13.

Perlmuttera Ultramarjyna

jest bezwzględnie najlepszą i najwydatniejszą farbą do bielizny, wapna i celów malarskich.

Odnaczona na wystawach w Bruksel, Medjolanie i Paryżu złotymi medalami.

Wszędzie do nabycia!!!

WIELKI WYBÓR BILETÓW wizytowych WYKONUJE najnowszymi krojami czcionek PO CENACH PRZYSTĘPNYCH DRUKARNIA NARODOWA w Piotrkowie, ul. PIŁSUDSKIEGO 71.

Z łaźni miejskiej

Podaje się do wiadomości, że łaźnia miejska od dnia 14 listopada rb. jest czynną codziennie za wyjątkiem świąt i niedziel. Wanny od godziny 9 do 20 (8 ej), natryski od godz. 14 (2-ej) do 20 (8) i w soboty od godz. 9 do 20 (8-ej) z obowiązującym cennikiem:

	Wanny	Łaźnia i natryski
Wtorek	zł. 0.70 gr.	zł. 0.50 gr.
Sroda	„ 0.70 „	„ 0.50 „
Czwartek	„ 1.50 „	„ 1.00 „
Piątek	„ 1.50 „	„ 0.75 „
Sobota	„ 1.50 „	„ 0.75 „

Magistrat m. Piotrkowa.

D-R M. Brams

UL. SIENKIEWICZA L. 12
 Chor. wewn. i zleci.
 Analizy lekarskie.

Nasświetlanie lampą kwarcową.

BAZAR NARODOWY

w Piotrkowie, Piłsudskiego 71. telef. 21

poleca po cenach umiarkowanych wielki wybór papeterji w pudełkach i kopertach, albumy do pocztówek, puzeri i fotografie, garnitury na biurka, teczki, notesy i ołówki kieszonkowe ozdobne, farby i kredki w pudełkach. KALENDARZE KIESZONKOWE. POCZTÓWKI malarzy polskich oraz innych w wielkim wyborze.

UDZIELAM lekcji gry na skrzypcach Celejowski, Piotrków, Krakowska 1.